ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 5ης Δεκεμβρίου 1979 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 116/77 και 124/77,

G. R. Amylum NV, Alost, Βέλγιο, εκπροσωπούμενη από τους Michel Waelbroeck και Georges Vandersanden, δικηγόρους, avenue Louise 341, Βρυξέλλες, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο Ernest Arendt, 34, rue Philippe-II,

και

Tunnel Refineries Limited, Λονδίνο, εκπροσωπούμενης από τον Francis Jacobs, barrister, του Middle Temple, κατόπιν εντολής των Slaughter και May, solicitors, 35, Basinghall Street, Λονδίνο EC2V 5DB, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τους δικηγόρους Elvinger και Huss, 84, Grand' rue,

ενάγουσες,

κατά

Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενου από το διευθυντή της νομικής του υπηρεσίας, Daniel Vignes, επικουρούμενο από τον A. Brautigam, μέλος της νομικής υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον J.N. van den Houten, διευθυντή της νομικής υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 2, place de Metz,

και

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης στην υπόθεση 116/77 από το νομικό της σύμβουλο, Jacques Delmoly, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, και στην υπόθεση 124/77 από τον R. Wainwright, επικουρούμενο από

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική και η γαλλική.

τον Hendrik Bronkhorst, μέλος της νομικής υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Mario Cervino, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

εναγομένων,

που έχουν ως αντικείμενο αγωγές αποζημιώσεως κατατεθείσες βάσει των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. Kutscher, πρόεδρο, A. O'Keeffe και A. Touffait, προέδρους τμήματος, J. Mertens de Wilmars, Mackenzie Stuart, G. Bosco και T. Koopmans, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Reischl
γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Οι ενάγουσες στις υπό κρίση υποθέσεις ζητούν να υποχρεωθεί η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, εκπροσωπούμενη από το Συμβούλιο και την Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, να αποκαταστήσει τη ζημία που υποτιθεμένως υπέστησαν λόγω της επιβολής συνεισφοράς στην παραγωγή ισογλυκόζης, που προέκυψε από τον κανονισμό 1111/77 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί θεσπίσεως κοινών διατάξεων για την ισογλυκόζη (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/018, σ. 86 επ.).

2 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η θέσπιση του συστήματος συνεισφοράς στην παραγωγή ισογλυκόζης αιτιολογείται στην έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού ως εξής:

«Ότι η ισογλυκόζη ως προϊόν υποκαταστάσεως σε άμεσο ανταγωνισμό με την υγρή ζάχαρη, η οποία υπόκειται όπως κάθε ζάχαρη από τεύτλα ή ζαχαροκάλαμο σε αυστηρούς περιορισμούς παραγωγής, τυγχάνει, εξαιτίας του γεγονότος αυτού, ενός οικονομικού πλεονεκτήματος και έχοντας υπόψη την πλεονασματική κατάσταση της Κοινότητος σε ζάχαρη, καθιστά αναγκαία την εξαγωγή προς τις τρίτες χώρες αντίστοιχων ποσοτήτων ζάχαρης· ότι, ως εκ τούτου, πρέπει να προβλέπεται για την παραγωγή ισογλυκόζης ένα κατάλληλο καθεστώς συνεισφοράς με σκοπό τη συμμετοχή στις επιβαρύνσεις κατά την εξαγωγή.»

3 Κατά την ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού, το καθεστώς συνεισφοράς που καθιερώνεται από τον παρόντα κανονισμό είναι συμπληρωματικό εκείνου που έχει καθιερωθεί από τον κανονισμό (ΕΟΚ 3330/74) του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1974, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/011, σ. 134 επ.) και η συνεισφορά που προβλέπεται στην παραγωγή ισογλυκόζης πρέπει να εξομοιωθεί με εκείνη που προβλέπεται στο άρθρο 27, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3330/74, ήτοι με τη συνεισφορά που βαρύνει ορισμένο ποσοστό της παραγωγής ζάχαρης που υπερβαίνει τη βασική ποσόστωση.

4 Το σύστημα της συνεισφοράς στην παραγωγή ισογλυκόζης εφαρμόστηκε με τα άρθρα 8 και 9 του κανονισμού 1111/77 και είχε εφαρμογή στις περιόδους εμπορίας ζάχαρης 1977-1978 και 1978-1979. Το άρθρο 9 του κανονισμού προέβλεπε με την πρώτη παράγραφο ότι τα κράτη μέλη εισπράττουν από τον παραγωγό ισογλυκόζης μια συνεισφορά στην παραγωγή και, με τη δεύτερη παράγραφο, πρώτο εδάφιο, ότι το ποσό της συνεισφοράς είναι, για 100 χιλιόγραμμα ξηράς ουσίας, ίσο με το ποσό της συνεισφοράς στην παραγωγή που προβλέπεται στο άρθρο 27, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3330/74 για την ίδια περίοδο κατά την οποία εφαρμόζεται το τελευταίο αυτό ποσό. Εν τούτοις, δυνάμει του δευτέρου εδαφίου, της δευτέρας παραγράφου, του άρθρου 9, για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1977 έως 30ής Ιουνίου 1978, το ποσό της συνεισφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των 5 λογιστικών μονάδων για 100 χιλιόγραμμα ξηράς ουσίας.

5 Με την απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1978 που εξέδωσε, κατόπιν αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως του High Court of Justice, Queen' s Bench Division, Commercial Court, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 103/77 και 145/77, Royal Scholten-Honig (Holdings) Limited κατά Intervention Board for Agricultural Produce· Tunnel Refineries, Limited κατά Intervention Board for Agricultural Produce (Rec. 1978, σ. 2037), το Δικαστήριο έκρινε ότι ο κανονισμός 1111/77 είναι ανίσχυρος στο μέτρο που τα άρθρα 8 και 9 επιβάλλουν συνεισφορά στην παραγωγή ισογλυκόζης 5 λογιστικών μονάδων για 100 χιλιόγραμμα ξηράς ουσίας για την περίοδο που αντιστοιχεί στην περίοδο εμπορίας ζάχαρης 1977-1978. Πράγματι, το Δικαστήριο είχε διαπιστώσει ότι οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού περί θεσπίσεως του συστήματος της συνεισφοράς στην παραγωγή ισογλυκόζης προσέβαλλαν τη γενική αρχή ισότητας, της οποίας η απαγόρευση των διακρίσε-

ων, που καθιερώνει το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης, συνιστά ειδική έκφραση. Προσέθεσε, ωστόσο, ότι η απάντησή του άφηνε στο Συμβούλιο την ευχέρεια να λάβει κάθε ωφέλιμο μέτρο, συμβιβαζόμενο με το κοινοτικό δίκαιο, για να διασφαλίσει την καλή λειτουργία της αγοράς των γλυκαντικών.

6 Κατόπιν αυτής της αποφάσεως, η Επιτροπή, με έγγραφο της 8ης Ιανουαρίου 1979, επισήμανε στα κράτη μέλη ότι, εν αναμονή των μέτρων που έπρεπε να θεσπιστούν από το Συμβούλιο προς διασφάλιση της καλής λειτουργίας της αγοράς των γλυκαντικών, έπρεπε να ανασταλεί η είσπραξη της συνεισφοράς στην παραγωγή ισογλυκόζης και ότι, επίσης, έπρεπε προσωρινώς να ανασταλούν από τα κράτη μέλη η βεβαίωση, η λογιστική εγγραφή και η θέση σε διάθεση ως ιδίων πόρων των ποσών που αφορούσε η συνεισφορά στην παραγωγή ισογλυκόζης.

7 Το Συμβούλιο, στις 25 Ιουνίου 1979, θέσπισε τον κανονισμό 1293/79 [ΕΕ ειδ. έκδ. 03/025, σ. 176 επ. περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1111/77] υπό το φως της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1978. Θεωρώντας ότι το καταλληλότερο μέσο προς αποφυγή άνισης μεταχείρισης μεταξύ παραγωγών ζάχαρης και παραγωγών ισογλυκόζης ήταν η υπαγωγή της παραγωγής ισογλυκόζης σε κανόνες ανάλογους με τους υφιστάμενους για την παραγωγή ζάχαρης μέχρι τις 30 Ιουνίου 1980, ο κανονισμός 1293/79 θέσπισε ιδίως, μεταβατικώς μέχρι τις 30 Ιουνίου 1980, σύστημα ποσοστώσεων παραγωγής για την ισογλυκόζη. Προβλέπεται επίσης ότι, για την παραγόμενη ποσότητα ισογλυκόζης που υπερβαίνει τη βασική ποσόστωση χωρίς να υπερβαίνει τη μεγίστη ποσόστωση, τα κράτη μέλη εισπράττουν από το βιομήχανο ισογλυκόζης μια συνεισφορά στην παραγωγή, η οποία ισούται με το μέρος της συνεισφοράς στην παραγωγή ζάχαρης που καθορίζεται για τη ζαχαρική περίοδο 1979-1980 δυνάμει του άρθρου 28, του κανονισμού 3330/74, που επιβαρύνει τους ζαχαροβιομηχάνους. Ως προς τη συνεισφορά στην παραγωγή που θέσπισε ο κανονισμός 1111/77 και κηρύχθηκε ανίσχυρη με την προαναφερθείσα απόφαση, αυτή καταργήθηκε με το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1293/79, από 1ης Ιουλίου 1977.

8 Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στις υπό κρίση υποθέσεις, η ενάγουσα Tunnel Refineries Limited (στο εξής: Tunnel), εξέθεσε ότι δεν κατέβαλε τη συνεισφορά στην παραγωγή ισογλυκόζης που θέσπισε ο κανονισμός 1111/77. Πράγματι, από της θεσπίσεως της συνεισφοράς, η Tunnel έλαβε αμέσως μέτρα για να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της συνεισφοράς ενώπιον του High Court of Justice και ενημέρωσε τον εθνικό οργανισμό παρεμβάσεως, ο οποίος απέφυγε να εισπράξει την εν λόγω συνεισφορά μέχρι πέρατος της διαδικασίας που κίνησε η Tunnel. Η ενάγουσα G. R. Amylum NV (στο εξής: Amylum) εξέθεσε, ως προς αυτήν, ότι, όταν αρνήθηκε να καταβάλει τη συνεισφορά στο βελγικό οργανισμό παρεμβάσεως, ο τελευταίος την ενήγαγε αιτούμενος την καταβολή της. Λαμβανομένης υπόψη της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 103/77 και 145/77, συνεφωνήθη μεταξύ Amylum και οργανισμού

παρεμβάσεως όπως η Amylum, προς διασφάλιση της καταβολής της συνεισφοράς, παράσχει τραπεζική εγγύηση. Ο οργανισμός παρεμβάσεως από την πλευρά του παραιτήθηκε να συνεχίσει ενεργώς τη διαδικασία προς καταβολή της συνεισφοράς που είχε κινηθεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου και παραιτήθηκε από την αγωγή του μετά τη δημοσίευση της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1978 στις προαναφερθείσες συνεκδικασθείσες υποθέσεις.

9 Έτσι, οι ενάγουσες δεν ζητούν από τις εθνικές αρχές την απόδοση συνεισφορών στην παραγωγή αχρεωστήτως καταβληθεισών, αλλά επιζητούν να επιτύχουν την αποκατάσταση εκ μέρους της Κοινότητας των ζημιών που προέκυψαν κυρίως από πτώση των πωλήσεων ισογλυκόζης και από τα ελλείμματα εκμεταλλεύσεως και άλλων ζημιών που υποτιθεμένως υπέστησαν, λόγω της επιβολής συνεισφοράς 5 λογιστικών μονάδων για 100 χιλιόγραμμα ξηράς ουσίας που προβλέπει ο κανονισμός 1111/77 και που κηρύχθηκε ανίσχυρος από το Δικαστήριο με την απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1978.

10 Κατά την Amylum, η ζημία που της προξενήθηκε λόγω της θέσεως σε ισχύ του κανονισμού 1111/77 συνίσταται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, αφενός, στη μείωση του περιθωρίου κέρδους της που προέκυψε από την αντικατάσταση των πωλήσεων ισογλυκόζης με εναλλακτικές πωλήσεις αμύλου και γλυκόζης και, αφετέρου, στην απώλεια περιθωρίου κέρδους της που προέκυψε από τη μείωση αλεσμάτων κατά τους πρώτους μήνες που ακολούθησαν τη θέσπιση της συνεισφοράς, μέτρο που κατέστη αναγκαίο λόγω της ελλείψεως, κατά την περίοδο αυτή, αγορών για τη διάθεση των εναλλακτικών προϊόντων. Η Amylum ζητεί επίσης το κόστος της τραπεζικής εγγυήσεως που προαναφέρθηκε, καθώς και τα έξοδα που υπέστη για την προάσπιση των συμφερόντων της ενώπιον των βελγικών αρχών.

11 Κατά την Tunnel, η ζημία της οποίας ζητεί την αποκατάσταση και η οποία οφείλεται στη συνεισφορά στην παραγωγή ισογλυκόζης που θέσπισε ο κανονισμός 1111/77, συνίσταται στην απώλεια της παραγωγής του εργοστασίου της, στην απώλεια κερδών που οφείλεται στην παραγωγή ξηρού αμύλου αντί ισογλυκόζης, σε συμπληρωματικά έξοδα αποθεματοποιήσεως αμύλου, καθώς και σε ζημίες που υπέστη λόγω, αφενός, της αυξήσεως του κόστους ανά μονάδα στην επιχείρησή της, οφειλόμενης στη μείωση της παραγωγής ισογλυκόζης και, αφετέρου, από τις συμπληρωματικές επενδύσεις που πραγματοποίησε για την αύξηση της παραγωγής υποκατάστατων προϊόντων.

12 Δεδομένου ότι το Δικαστήριο ήδη, με την απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1978, διαπίστωσε ότι η επιβολή συνεισφοράς στην παραγωγή ισογλυκόζης 5 λογιστικών μονάδων για 100 χιλιόγραμμα ξηράς ουσίας ήταν ασυμβίβαστη με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, το πρώτο ερώτημα που τίθεται στις υπό κρίση υπο-

θέσεις είναι αν αυτή η έλλειψη νομιμότητας είναι ικανή να γεννήσει ευθύνη της Κοινότητας, δυνάμει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

13 Η διαπίστωση ότι νομική κατάσταση προκύπτουσα από κανονιστικές πράξεις της Κοινότητας είναι μη νόμιμη, δεν επαρκεί αυτή καθεαυτή για να γεννήσει αυτή την ευθύνη. Το Δικαστήριο έκρινε ήδη κατ' αυτήν την έννοια με την απόφαση της 25ης Μαΐου 1978 επί των συνεκδικασθεισών υποθέσεων 83/76 και λοιπών, Bayerische HNL Vermehrungsbetrieb και λοιποί κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Rec. 1978, σ. 1209). Σχετικώς, το Δικαστήριο υπενθύμισε την πάγια νομολογία του, κατά την οποία η ευθύνη της Κοινότητας λόγω κανονιστικής πράξεως που συνεπάγεται επιλογές οικονομικής πολιτικής δεν μπορεί να γεννηθεί παρά ενώπιον παραβιάσεως επαρκώς χαρακτηριστικής υπέρτερου κανόνα δικαίου προστατεύοντος τους ιδιώτες. Λαμβανομένων υπόψη αυτών των αρχών οι οποίες, στις έννομες τάξεις των κρατών μελών, διέπουν την ευθύνη των δημοσίων αρχών για τις προκαλούμενες στους ιδιώτες από τις κανονιστικές πράξεις ζημίες, το Δικαστήριο έκρινε, στο πλαίσιο των κοινοτικών κανόνων, χαρακτηριζόμενο από την άσκηση ευρείας διακριτικής εξουσίας, απαραίτητης για την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, ότι η ευθύνη της Κοινότητας δεν μπορεί να γεννηθεί παρά κατά τρόπο εξαιρετικό στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το θεσμικό όργανο για το οποίο πρόκειται παραβίασε, κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό, τα όρια που επιβάλλει η άσκηση των εξουσιών του.

14 Αυτή η αντίληψη ενισχύεται κυρίως από το γεγονός ότι, παρόλον ότι η αγωγή αποζημιώσεως βάσει των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης συνιστά αυτόνομο μέσο έννομης προστασίας, πρέπει, ωστόσο, να εκτιμάται σε σχέση με το σύνολο του συστήματος της δικαστικής προστασίας των ιδιωτών που έχει θεσπίσει η Συνθήκη. Στην περίπτωση κατά την οποία ένας ιδιώτης θεωρεί ότι βλάπτεται από κοινοτική κανονιστική πράξη, την οποία θεωρεί ως μη νόμιμη, διαθέτει τη δυνατότητα, όταν η εφαρμογή της πράξεως ανατίθεται στις εθνικές αρχές, να αμφισβητήσει, επ' ευκαιρία αυτής της εφαρμογής, το κύρος της πράξεως ενώπιον εθνικού δικαιοδοτικού οργάνου στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ αυτού και της εσωτερικής αρχής.

15 Αυτές οι σκέψεις έχουν τη σημασία τους εκεί όπου, όπως στην προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο διαπίστωσε, στο πλαίσιο αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, την έλλειψη νομιμότητας συνεισφοράς στην παραγωγή ή όπου το αρμόδιο θεσμικό όργανο, κατόπιν αυτής της διαπιστώσεως, κατήργησε αναδρομικά την εν λόγω επιβολή συνεισφοράς.

16 Υπό το φως αυτών των σκέψεων πρέπει να εξετασθεί αν, υπό τις περιστάσεις της προκειμένης περιπτώσεως, υπήρξε, εκ μέρους του Συμβουλίου και της Επιτροπής, σοβαρή και πρόδηλη υπέρβαση των ορίων που πρέπει να τηρούν ασκώντας τη διακριτική τους εξουσία στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

17 Σχετικώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο δεν κήρυξε ανίσχυρη κάθε συνεισφορά στην παραγωγή ισογλυκόζης, αλλά απλώς τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποιήθηκε και το γεγονός ότι η συνεισφορά έπληττε το σύνολο της παραγωγής ισογλυκόζης. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η παραγωγή της ισογλυκόζης συνέβαλε στην αύξηση των πλεονασμάτων ζάχαρης, το Συμβούλιο είχε την ευχέρεια να επιβάλει σ' αυτή την παραγωγή περιοριστικά μέτρα.

18 Παρόλον ότι, με την απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1978, που εκδόθηκε κατόπιν αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως στο πλαίσιο εξετάσεως του κύρους του κανονισμού 1111/77, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι επιβαλλόμενες, δυνάμει αυτού του κανονισμού, επιβαρύνσεις στους παραγωγούς ισογλυκόζης, ως συνεισφορά στην παραγωγή, ήταν προδήλως άνισες σε σχέση με τις επιβαρύνσεις τις επιβαλλόμενες στους παραγωγούς ζάχαρης, δεν έπεται από αυτό ότι, από την άποψη της εκτιμήσεως της ελλείψεως νομιμότητας της πράξεως σε σχέση με το άρθρο 215 της Συνθήκης, το Συμβούλιο υπερέβη, κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό, τα όρια που επιβάλλει η άσκηση της διακριτικής του εξουσίας.

19 Πράγματι, ακόμα και αν ο καθορισμός της συνεισφοράς στην παραγωγή ισογλυκόζης σε 5 λογιστικές μονάδες για 100 χιλιόγραμμα ξηράς ουσίας ήταν πεπλανημένος, πρέπει, ωστόσο, να παρατηρηθεί ότι, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η επιβολή κατάλληλης συνεισφοράς δικαιολογείτο πλήρως, δεν επρόκειτο περί πλάνης τέτοιας σοβαρότητας ώστε να μπορεί να λεχθεί ότι η συμπεριφορά των εναγομένων κοινοτικών οργάνων προσέγγιζε σχετικώς, αυτή καθαυτή, την αυθαιρεσία και ότι έτσι ήταν ικανή να γεννήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

20 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι ο κανονισμός 1111/77 εκδόθηκε κυρίως για να αντιμετωπιστεί επείγουσα κατάσταση, χαρακτηριζόμενη από αυξανόμενα πλεονάσματα ζάχαρης και υπό περιστάσεις οι οποίες, σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 39 της Συνθήκης, επέτρεπαν ορισμένη προτίμηση υπέρ των τεύτλων, των οποίων η κοινοτική παραγωγή ήταν πλεονασματική, ενώ η κοινοτική παραγωγή αραβόσιτου ήταν ελλειμματική σε μεγάλο βαθμό.

21 Όπως προκύπτει από αυτές τις σκέψεις, το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν υπερέβησαν, κατά τρόπο επαρκώς σοβαρό, τα όρια που όφειλαν να τηρήσουν κατά την άσκηση της διακριτικής τους εξουσίας στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής ώστε να γεννηθεί η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

22 Οι αγωγές, πρέπει, επομένως, να απορριφθούν ως αβάσιμες.

(τα δικαστικά έξοδα παραλείπονται)

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει τις αγωγές.**

2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 5 Δεκεμβρίου 1979.

Kutscher O'Keeffe Touffait Mertens de Wilmars

Mackenzie Stuart Bosco Koopmans

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Δεκεμβρίου 1979.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher